REDAKCJA
i ADMINISTRACJA:
Kraków, Rynek Główny 30
Telefony redakcji: 584-52; 585-18; — Telefon administracji 585-19; — wewn. 23
Sekretariat redakcji - czynny w godzinach 10—12, 16—18
Administracja czynna w godz od 9—16, w soboty od 9—15

Dziś 6 stron

Cena 3 zł

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Rok 56 | Kraków. 6 września 1947 r. | Nr. 244

„Żadna siła nie przeszkodzi nam w osiągnięciu zwycięstwa"

DO WALKI z REAKCJĄ

wzywa Światowa Federacja Zw. Zaw.

U góry: Ćwiczenia żołnierzy francuskich w obecności marsz. Mongomery'ego, zwiedzającego w towarzystwie gen. Delattre i wyższych oficerów obóz Frileuse we Francji.
Poniżej: Czechosłowacki minister Opieki Społecznej prof. Zdenek Needly w rozmowie z dziećmi polskimi na pokazie filmowym w Pradze. Dzieci te w liczbie 500 przebywały na wakacjach letnich w Czechosłowacji.

Amb. Lange:

Nie wolno powtarzać błędów Monachium

PARYŻ — Stały delegat Polski w Radzie Bezpieczeństwa tow. dr Oskar Lange, który w drodze do Lake Succes zatrzymał się w Paryżu, W wywiadzie udzielonym korespodentowi Agencji France Presse oświadczył, że Polska popierać będzie każdą akcję, zmierzającą do wzmocnienia autorytetu ONZ. Z tego względu uważamy za niewskazane wszelkie próby pominięcia ONZ, prowadzące do jednostronnych rozwiązań.

W sprawie problemu niemieckiego, delegat Polski podkreśla, iż jego zdaniem, rozwiązanie może być znalezione jedynie na drodze porozumienia 4 mocarstw.

Zapytany o stosunek Polski wobec konferencji gospodarczej państw europejskich, Lange stwierdził, że powodem odmowy Polski przyjęcia udziału w pracach konferencji, była obawa przed ewentualnym odrodzeniem imperializmu nie[illegible].

W zakończeniu swego wywiadu tow. Lange zaznaczył, że przede wszystkim chodzi o to, by nie powtarzać błędów Monachium, którego konsekwencje byłyby niemniej [illegible].

Polski świat pracy solidaryzuje się z robotnikami całego świata

WARSZAWA. — Wydana wczoraj odezwa Rady Generalnej Światowej Federacji Związków Zawodowych, jednoczącej masy pracujące całego świata, proklamuje program walki z zakusami międzynarodowej reakcji na prawa związkowe.

Główną wytyczną tego programu to mobilizacja związkowców całego świata do aktywnej obrony swych praw wszędzie tam, gdzie prowadzony jest na nie atak, oraz do walki z wszelkiego rodzaju przejawami faszyzmu i reakcji, gdziekolwiek w świecie by one nie występowały.

Światowa Federacja Z. Z. przypomina, że mimo upływu dwu lat od zwycięstwa wojennego nad faszyzmem, trwały pokój jeszcze [illegible] został osiągnięty i podkreśla [illegible]agający się ostatnio atak reakcji na wolność i niezależność związków zawodowych.

Jednocześnie program zapowiada wzmożenie wysiłków świata pracy w kierunku umocnienia pokoju. Światowa Federacja Związków Zawodowych, jako przedstawicielka mas pracujących, winna uzyskać pełny, decydujący głos i odpowiedni udział w pracach Organizacji Narodów Zjednoczonych.

„Siły reakcji są potężne — stwierdza odezwa — lecz masy pracujące świata są siłą potężniejszą i bardziej zdecydowaną, która może zmusić do liczenia się [illegible] sobą dzięki swej liczebności i woli. Silnie zorganizowanym, zespolonym masom pracującym, zrzeszonym w szeregach Światowej Federacji Zw. Zawodowych nie może przeszkodzić żadna si[illegible] w osiągnięciu zwycięstwa, w [illegible]alce o pokój, demokrację, bezpieczeństwo, o lepsze i szczęśliwsze życie dla wszystkich narodów."

[illegible] związku z odezwą Światowej Federacji Komisja Centralna Zw. Zaw. postanowiła w okresie od 5 do 30 września przeprowadzać akcję solidaryzowania się ze światowym ruchem zawodowym.

W tym celu na terenie zakładów pracy będą organizowane masowe zebrania, a w większych ośrodkach miejskich odbędą się wiece. W ten sposób polski świat pracy zamanifestuje swoją solidarność z postanowieniami międzynarodowej federacji związków zawodowych.

KCZZ poleca również przeprowadzić zbiórkę pieniężną celem udzielenia pomocy zw zawodowym w krajach, gdzie ruch [illegible] wodowy prześladowany [illegible] przez reakcję.

EISENHOWER kandydatem na prezydenta USA?

NOWY JORK — Z kół poinformowanych donoszą iż generał Eisenhower ustąpi ze stanowiska szefa sztabu nie na wiosnę roku przyszłego, jak to początkowo przypuszczano, — lecz już w styczniu.

Doniesienia o możliwości wczesnego ustąpienia gen. Eisenhowera pozostają w związku z coraz uporczywiej krążącymi pogłoskami, iż kandydatura jego wysunięta zostanie na stanowisko prezydenta USA

„Jak się zapatrzyli w Londyn że nie zauważyli [illegible]"

Obrońcy mają głos w procesie krakowskim

KRAKÓW — Wczorajszy dzień procesu krakowskiego wypełniły przemówienia obrońców.

Obrońca osk. Niepokólczyckiego adw. Maślanka stara się przedstawić głównego oskarżonego, jako żołnierza, ślepo wypełniającego rozkazy, który „tak zapatrzył się w [illegible]dyn, że nie zauważył Polski" [illegible] przestępstwa oskarżonych odpowiedzialna jest w pierwszym rzędzie emigracja londyńska. Sam Niepokólczycki, według obrońcy, był człowiekiem słabym i przeciętnym, który dawał się powodować takim ludziom jak Strzałkowski. O wielu sprawach Niepokólczycki przez swe otoczenie nie był rzekomo informo[illegible].

Obr. osk. Mierzwy adw. Gross poświęca przeważną część swego przemówienia wywodom filozoficzno-socjologicznym, które budzą uśmiechy na widowni. O swym kliencie wspomina obrońca tylko mimochodem, oświadczając, że w innych okolicznościach Mierzwa zostałby wiejskim proboszczem, a nie politykiem. (?)

Broniąc osk. Buczka i Kuncego — adw. Druszkowski twierdzi, że Buczek nie zdawał sobie sprawy z popełnianych czynów i dlatego powinien być potraktowany pobłażliwie. Obrońca wnosi o uniewinnienie Kuncego, którego udział w całej sprawie wydaje mu się raczej przypadkowy.

Również o uniewinnienie swego klienta prosi adw. Kościński, który broni Starmacha. — Mec. Peczannik stara się przedstawić osk. E. Ralskiego, jako politycznego romantyka, — który uległ Strzałkowskiemu, stając się zwykłym robotem.

Obrońca osk. Ostafina mec. Immerglueck usiłuje wykazać, że oskarżony nie był reakcjonistą i wnosi w związku z tym o łagodny wymia[illegible].

Na tym przewodniczący zamkn[illegible] rozprawę.

USA interesują się Egiptem

Narazie [illegible]adą spec[illegible]ści

WASZYNGTON — Premier egipski, po przeszło godzinnej konferencji z podsekretarzem stanu Robertem Lovettem oświadczył, że [illegible] konferencji tej rozpatrywana była możliwość wysłania do Egiptu [illegible]rykańskich rzeczoznawców wojskowych, którzy by zmodernizowali i skompletowali uzbrojenie egipskiej armii lądowej i lotnictwa.

Premier zaprzeczył natomiast jakoby omówił z Lovettem sprawę zakupu uzbrojenia amerykańskiego lub wysłania do Egiptu amerykańskiej misji wojskowej. Mowa była [j]edynie o rzeczoznawcach.

Nokrasz Pasza potwierdził [illegible] końcu, że w toku rozmów poruszono również sprawy gospodarcze. Odmówił jednak wszelkich szczegó[illegible] na ten temat, ograniczając się [illegible] Egipt pragnąłby „coś sprzedać Stanom Zjednoczonym, by móc coś kupować w USA".

Widmo rozbicia koalicji we Franc[ji]

Radykałowie contra Ramadier

PARYŻ — Zgromadzenie Narodowe udzieliło prem. Ramadier votum zaufania, 292 głosami socjalistów i MRP przeciw 243 głosów komunistów, części radykałów i prawicy.

Mimo, że Zgromadzenie uchwaliło subsydia dla przemysłu węglowego, czego domagał się Ramadier, kryzys polityczny zaostrzył się z powodu stanowiska radykałów, którzy wchodząc do koalicji rządowej, głosowali przeciw polityce Ramadiera.

Premier Ramadier ma rozważyć z ministrami socjalistycznymi ewentualność zakończenia koalicji rządowej trzech stronnictw.

PARYŻ — Życie w Paryżu zamarło wczoraj zupełnie w wyniku strajku pracowników transportowych i komunikacyjnych, — protestujących przeciw redukcji racji chleba.

CGT i ZW. robotników chrześcijańskich zapowiedziały wielkie demonstracje w związku z naprężoną sytuacją aprowizacyjną.

Trade Uniony skapitulowały prze[d] [r]ządem

LONDYN — Kongres brytyjskich związków zawodowych wbrew postulatom robotników przemysłu hutniczego uchwalił nie nalegać na rząd w sprawie nacjonalizacji stali i żelaza w Wielkiej Brytanii. Rzecznik rządu oświadczył, że w ciągu najbliższych trzech lat rząd nie może ustalić dokładnego terminu przedłożenia ustawy nacjonalizacyjnej parlamentowi.

Inne rezolucje wzywają rząd do rozwiązania po myśli interesów robotniczych zagadnienia płacy i cen. Wycofano natomiast cztery rezolucje opozycji, domagające się 40-godzinnego tygodnia pracy, podwyższenia płac, szybkiej demobilizacji wojsk brytyjskich i upaństwowienia przemysłu zbrojeniowego.

Ku wspólnym celom kroczą OM-TUR i ZWM

WARSZAWA — Jak już donosiliśmy między OM TUR a ZWM została zawarta umowa o współpracy, która przewiduje wspólną akcję szkoleniową, oświatowo - kulturalną i wspólne zebrania aktywów obu organizacji na wszystkich szczeblach. Obie organizacje, jako samodzielne i równorzędne będą wychowywały swych członków w duchu jednolitego frontu, sojuszu chłopsko - robotniczego przyjaźni z ZSRR i wszystkimi miłującymi pokój narodami, pragnąc dać również swój wkład w dzieło budowy Polski [illegible].

Nowa zdobycz

Świata Pracy

WARSZAWA — Podkomitet [illegible] przy Radzie Ministrów uwzględnił postulat KCZZ i uchwalił projekt częściowej zmiany dekretu, który przewidywał, że robotnika fizycznego można zwolnić z pracy po czterotygodniowej chorobie.

Obecnie po zatwierdzeniu zmiany dekretu przez Radę Ministrów i Prezydenta R.P. robotnik fizyczny jest zrównany z pracownikiem umysłowym. W wypadku choroby może być zwolniony z pracy dopiero po 3 miesięcznej chorobie, pod warunkiem, że przepracował w danym przedsiębiorstwie rok czasu. Jeżeli pracował krócej, może być zwolniony po miesięcznej chorobie.

Czyżby kidnapperzy?

Brytyjczycy zatrzymują dzieci radzieckie

MOSKWA — Radio moskiewskie ogłosiło, że brytyjskie władze w Niemczech odmówiły zgody na repatriowanie dzieci radzieckich wywiezionych do Niemiec podczas wojny. Wywołało to wielkie poruszenie w opinii publicznej narodów radzieckich.

Korespondent „Prawdy", który zwiedzał sierociniec pod Lubeką w brytyjskiej strefie okupacyjnej w Niemczech stwierdził, że dzieci nie uczą się nawet swojego ojczystego języka. Ani jedno dziecko radzieckie nie zostało repatriowane.

Wzrasta ilość fabryk

na Ziemiach Odzyskanych

WARSZAWA — Według ostatnich danych na terenie Ziem Odzyskanych znajduje się w chwili [illegible]enej 1.215 czynnych zakładów przemysłu państwowego wraz z przemysłem miejscowym. Stanowi to 38 proc. ogólnej liczby tychże zakładów na terenie całego kraju.

W telegraficznym SKRÓCIE

* LUBLIN. — Prezydent R. P. nie skorzystał z prawa łaski w stosunku do skazanych na śmierć uczestników mordu puchaczewskiego Szmydkego i Matuszaka.

* LONDYN. — Komunikat indonezyjski donosi o akcji lotnictwa holenderskiego na Jawie środkowej i o działaniach floty holenderskiej.

* LONDYN. — Na konferencji w Lahore rządy Hindustanu i Pakistanu postanowiły pociągnąć do odpowiedzialności urzędników w obu częściach Pendżabu, którzy brali udział w zamieszkach, bądź też do nich podżegali.

* PARYŻ — Premier Ghawam es Sultaneh zgodził się na przyjęcie powierzonej mu ponownie misji sformowania nowego rządu w Iranie.

* BERLIN — Brytyjski minister do spraw Niemiec i Austrii lord Pakenham oświadczył, iż W. Brytania rozpatrzy problem ułatwienia stosunków handlowych pomiędzy Niemcami, a państwami odczuwającymi brak dolarów.

* PARYŻ. — Dwaj lotnicy amerykańscy Clifford Evans i George Truman, którzy odbywają lot dokoła świata, wylądowali na lotnisku Orly pod Paryżem.

* WASZYNGTON — Ze St. Zjednoczonych odpłyną niebawem w ramach 100-milionowej pożyczki dla Turcji transporty sprzętu wojennego. Będą to samoloty, kutry torpedowe, broń i amunicja.

* PARYŻ. — Do Paryża przybędzie w najbliższym czasie znany pianista Rubinstein.

* BERLIN — 4 terroryści żydowscy, którzy wysadzili w powietrze pociąg brytyjski w okolicach [illegible] w czerwcu b. r. stanęli przed sądem brytyjskim w Hamburgu.

O co chodziło USA w Rio de Janeiro

Pakt „antykomunistyczny" spalił na panewce

MOSKWA, Agencja Tass podaje komentarze jednego z dzienników brazylijskich dotyczące istoty wyników Konferencji Panamerykańskiej. Dziennik podkreśla trudności jakie napotkali Amerykanie w toku Konferencji, które nie pozwoli im osiągnąć spodziewanych rezultatów.

Ameryka musiała zadowolić się pewnymi efektami propagandowymi, których celem było pokazanie światu, że przyjazna współpraca państw amerykańskich pod przewodnictwem St. Zjednoczonych powinna być przykładem dla polityki międzynarodowej.

St. Zjednoczone zamierzały doprowadzić na Konferencji do zawarcia paktu antykomunistycznego. Projekt ten jednak spotkałby się sprzeciwem niektórych państw Ameryki Łacińskiej. W dziedzinie ekonomicznej Konf[illegible]ka dla przeciwieństwa pomiędzy surowym amerykańskim imperializmem a zacofaniem gospodarczym państw południowo-amerykańskich. Problemy wojskowe również nie zostały omówione rozwiązane.

Mimo wysiłków ze strony Marshalla zmierzających do osiągnięcia pozytywnych rezultatów Konferencji, St. Zjednoczonym nie udało się uzyskać żadnych namacalnych wyników. Nic nowego nie nastąpiło również w dziedzinie wyrównania sił na arenie międzynarodowej.

W wypadku wojny St. Zjednoczone zmusiłyby państwa Ameryki Łacińskiej do udzielenia sobie pomocy, niezależnie czy istniałby jakiś pakt wspólnej obrony.

Istnienie przeciwieństw, jak również obudzenie się poczucia niezależności narodowej wśród państw Ameryki Łacińskiej, stanowią czynnik, który w znacznej mierze wpływa na taktykę amerykańskiego imperializmu.

Wielkie straty zbożowe

powodują owady i gryzonie

W Polsce straty czynione przez owady i gryzonie sięgają ok 10 proc. zbiorów, co odpowiada wielu setkom tysięcy ton rocznie. Oprócz szkodników duże straty powstają wskutek nieodpowiedniego magazynowania, najczęściej na tle złego stanu urządzeń, jak również wskutek przenoszenia szkodników przy imporcie zboża, przychodzącego do naszych magazynów z szeregu krajów.

Z powyższego powodu, przy naszej sytuacji zbożowej, przy deficycie, ocenianym w rozpoczynającym się roku gospodarczym na 600 tysięcy ton na czoło palących zagadnień społeczno - gospodarczych wysuwa się konieczność ostrzejszej i skuteczniejszej walki ze stratami szej i skuteczniejszej walki ze stratami zbożowymi.

300 zbrodniarzy niemieckich

stanie przed sądem w Warszawie

WARSZAWA — W ciągu najbliższych miesięcy Sąd Okręgowy w Warszawie rozpatrzy sprawy przeciwko prawie 300 przestępcom hitlerowskim, winnym przestępstw w stosunku do obywateli polskich na terenie Niemiec lub w obozach koncentracyjnych i obozach pracy.

Prokuratura warszawska sporządziła już akty oskarżenia przeciwko 150 Niemcom. Śledztwo przeciwko dalszym 140 przestępcom jest w toku.

Ratunek w unii celnej

W. Brytanii z dominiami

LONDYN — Mowa Bevina wygłoszona na Kongresie brytyjskich związków zawodowych, jest głównym tematem rozważań prasy londyńskiej.

„Daily Herald" pisze, że imperialna unia celna powinna się rozwijać równolegle do unii europejskiej, zaprojektowanej w Paryżu i dodaje, że Wielka Brytania nie ma [illegible] przystąpić do Unii europejskiej nie zbudowawszy uprzednio w Imperium zupełnie nowych podstaw gospodarczych. Inaczej kraje Dominium znajdą się w stosunku [illegible] Wielkiej Brytanii w mniej korzystnej sytuacji handlowej niż kraje zagraniczne.

Korespondent waszyngtoński „Daily Express", komentujący oświadczenie Lovetta, pisze, że pierwszą reakcją Stanów Zjednoczonych na propozycję Bevina, był argument, iż Wielka Brytania nie może jednocześnie należeć do dwu unii celnych.

Pochwały dzienników konserwa[illegible] się do propozycji imperialnej unii celnej, są nie[illegible] natomiast [illegible] i niezależne mają zastrze[illegible].

I na Krecie

walczą [illegible]

PARYŻ, Agencja France Presse donosi z Aten, że ostatnio **rozegrała się bitwa [illegible] wojskami rządowymi a powstańcami na wyspie Krecie na [illegible]. Obie strony poniosły straty w zabitych i rannych.**

Zgon znakomitej pianistki

WARSZAWA — 4 bm. zmarła w Milanówku pod Warszawą znakomita pianistka Zofia Rabcewiczowa.

Śp. Zofia Rabcewiczowa była lubioną uczennicą Antoniego Rubinsteina i po ukończeniu studiów muzycznych z najwyższym odznaczeniem koncertowała w Rosji. Dała się poznać jako jedna z najwybitniejszych odtwórczyń Szopena.

Jak za czasów Hitlera...

Żydzi wracają do obozów w Niemczech

HAMBURG — Przybycia trzech statków brytyjskich z 4000 emigrantami żydowskimi oczekuje się w porcie hamburskim. Statki brytyjskie podczas swej podróży obecnej musiały się kilkakrotnie zatrzymać celem odbycia na morzu ceremonii pogrzebowych zmarłych na pokładzie okrętów starszych emigrantów żydowskich.

[illegible] przybyciem emigrantów, czyni się gorączkowe przygotowania na terenie portu, mało zostało okolone zasiekami z drutów, [illegible] boki pokryte ścianami z płacht [illegible] dano się gapiów nawet z dystansu. Przygotowano specjalny kordon policji i żandarmerii oraz wojska. Od statku do miejsca załadowania przygotowano przejście szerokości 15 m. Rozładowanie statków potrwa 3 dni.

Z Hamburga emigranci przewiezieni zostaną do dwóch obozów w sąsiedztwie Lubeki. Wszyscy emigranci żydowscy rekrutują się z dawnych obozów koncentracyjnych na terenach Austrii i Niemiec.

Socjaliści włoscy

u Prezydenta RP.

WARSZAWA — Prezydent Bierut przyjął w Belwederze bawiących w Polsce przewodniczącego włoskiej partii socjalistycznej p. Pietro Nenni oraz sekretarza [illegible]ralnego p. Basso.

Dziennikarstwo odgradza się

od renegatów i zdrajców dziennikarzy

WARSZAWA (PAP) — Wydział Wykonawczy Związku Zawodowego Dziennikarzy R.P. na posiedzeniu w dniu 4 bm. przyjął jednomyślnie następującą uchwałę:

Ostatnie procesy w Warszawie i Krakowie stwierdziły udział dziennikarzy członków naszego Związku w organizacjach podziemnych splamionych krwią bratobójczą i wysługiwaniem [illegible]. Niektórzy z nich skazani zostali [illegible] Sądy Rzeczypospolitej do długoterminowego więzienia, niektórzy oczekują procesów lub wyroków.

Dziennikarstwo polskie, które od pierwszej chwili wyzwolenia oddaje się za nową Demokratyczną Polskę i wszystkie swoje siły oddaje budowie nowej wolnej prasy polskiej, zdecydowanie odgradza się od ludzi, którzy zaślepieni nienawiścią nie zawahali się przed konszachtami z podziemiem i współpracą z obcym wywiadem.

Wydział Wykonawczy Związku Dziennikarzy R.P. z najwyższym żalem i oburzeniem stwierdza fakt wrogiej działalności wspomnianych jednostek i wyraża niezłomne przekonanie, że całe demokratyczne dziennikarstwo polskie solidaryzuje się z tym oświadczeniem.

Socjaliści z Pragi

przybywają do Polski

WARSZAWA — Dnia 8 września przyjedzie do Polski na zaproszenie CKW PPS tow. Zdenek Fierlinger — wicepremier Rządu Czechosłowackiego z małżonką oraz [illegible] Czechosłowackiej Partii Socjalistycznej tow. Vilim.

Pobyt towarzyszy czechosłowackich w Polsce trwać będzie trzy dni. Zwiedzą oni Warszawę oraz ważniejsze ośrodki przemysłowe.

Z PRASY ZAGRANICZNEJ

UCZENI „ZBROJNYM RAMIENIEM" ONZ

Jeszcze w tym miesiącu zbierze się w Lake Success parlament świata. Bilans ostatniego półrocza nie jest zbyt korzystny dla Organizacji Narodów Zjednoczonych. Mówi się otwarcie o kryzysie ONZ. Porównuje go się z Ligą Narodów. Główną przyczynę niepowodzeń upatruje publicysta „La Tribune des Nations" w braku jakiejkolwiek egzekutywy organizacji, i podaje równocześnie bardzo oryginalny projekt uczynienia z ONZ [illegible] militarnej:

La Tribune des Nations

„Wobec nieistnienia jakiejkolwiek siły militarnej, kontrolowanej przez Radę Bezpieczeństwa, ONZ jest pozbawiony środków działania nawet w stosunku do krajów wojskowo tak słabych, jak Holandia i Indonezja.

[illegible] by atomowe i rakiety o dalekim zasięgu. W związku z tym wydaje się nam, że armia międzynarodowa, nawet bardzo nieliczna mogłaby się stać dosyć szybko potęgą nie do pogardzenia, jednakże pod warunkiem korzystania z prawa prowadzenia badań naukowych w dziedzinie wojskowej w sposób zupełnie niezależny.

W obecnej chwili jesteśmy świadkami buntu uczonych na całym świecie przeciw warunkom badań naukowych w związku z zarządzeniami niektórych rządów. I tak w USA i Kanadzie w rezultacie zacieśnienia tajemnicy wojskowej, policja może przeprowadzać rewizje u uczonych. W USA projektuje się zdawanie tajnych doktoratów z dziedziny „obrony narodowej" bez kontroli władz akademickich. Tytuły naukowe będą mogły więc być przyznawane protegowanym Sztabu Generalnego za prace, nie mające żadnej wartości naukowej.

Jest więcej niż prawdopodobne, że wielu uczonych, którzy obecnie odmawiają współpracy, albo współpracują wbrew swej woli w badaniach militarnych na rachunek sztabów generalnych, pracowałoby z największą ochotą, jeżeliby z wyników ich pracy mogła korzystać siła międzynarodowa, broniąca sprawy pokoju. Badania tego typu pod firmą ONZ byłyby prowadzone w krajach neutralnych, takich, jak Szwecja, czy Szwajcaria. Uczeni w tych laboratoriach armii ONZ pracowaliby głównie nad ulepszeniem broni defensywnych: radaru, radioaktywnych detektorów, metod zwalczania wojny bakteriologicznej i opanowania pożarów.

Zdajemy sobie doskonale sprawę, że ta sugestia brzmia trochę fantastycznie, ale zdajemy sobie również sprawę, że o ile ONZ chce wyjść ze stanu zawieszenia w próżni, musi uczynić wysiłek w tym kierunku dla powszechnego dobra"

Warto by zastanowić się nad oryginalnym projektem uczynienia z armii uczonych „zbrojnego ramienia" ONZ. Właśnie taka armia, posiadająca w swych laboratoriach nowe, nieznane wynalazki byłaby tym czynnikiem, który by odstraszał ewentualnych agresorów od rozpoczęcia wojennej awantury.

POTĘŻNE LOTNICTWO POLSKIE TO GWARANCJA NASZYCH GRANIC NA ODRZE I NISIE.

Zaopatrzenie ludności w opał

w oświetleniu naczelnego dyrektora CZPPW

[illegible] wskazaliśmy na palącą sprawę dostarczenia [illegible] na opał [illegible] jego brak i stosowanie zbyt wysokich cen na wolnym rynku.

Podkreśliliśmy wówczas konieczność podjęcia odpowiedniej akcji w kierunku usunięcia istniejących braków, tak aby ludność naprawdę miała zapewniony opał na zimę.

Chcąc źródłowo zorientować [illegible]szych Czytelników w podstawowych kwestiach rozprowadzania węgla po kraju, zwróciliśmy się do Centrali Zbytu Produktu Przemysłu Węglowego o szereg informacyj w tym [illegible]e. Odpowiedzi na zapytania [illegible] współpracownika udzielił [illegible]y dyrektor CZPPW. ob. Sta[illegible] v Grychowski, określając istniejący stan pod kątem widzenia tej instytucji.

WĘGIEL OPAŁOWY

Interesując się przede wszystkim zagadnieniem dostarczania ludności węgla na opał; zapytujemy jakie kontyngenty przewidziane [illegible] cel w okresie miesięcy zimowych dla takich ośrodków, jak Kraków, Łódź, Poznań, Białystok?

Plan zbytu na 1947 r. informuje nas dyr. Grychowski przewiduje [illegible] opał 8.500 tys. t węgla, a więc [illegible] 2.141.9 tys. t więcej niż w roku ubiegłym.

Stanowi to zwiększenie cyfry [illegible] gla konsumcyjnego (opałowego) [illegible] 33,6 [illegible].

W tej ilości najpoważniejszą pozycję stanowią deputaty węglowe w ilości 4.950 tys. t, które w ramach uposażenia pracownika są przez [illegible] go pobierane bez względu na [illegible] indywidualne [illegible].

W skład tych deputatów wchodzą deputaty pracowników przemysłu węglowego (1.550 tys. t), komunikacji (1.400 [illegible] przemysłów [illegible] gólnej ilości [illegible] ku bieżącym [illegible].

[illegible] w ilości 3.550 tys. t. jest rozprowadzany następująco:

a) 1.500 tys. to (Ministerstwo Aprowizacji tzw. *węgiel przydziałowy*, wydawany *ludności pracującej* na pokrycie potrzeb opału gmachów publicznych, *szkół, szpitali* itp.).

[illegible]) 353 tys. [illegible] — akcja „Przemysł dla wsi"

[illegible]) 438 tys. [illegible] — wojsko, milicja [illegible]

[illegible] kopalnie [illegible] *lokalnych Zagłębi* [illegible]

Do wolnej sprzedaży na rynku [illegible] *zostaje 359 tys. t.* Z tej ilości Centrala Zbytu pokrywa częściowo zapotrzebowanie drobnych zakładów przemysłowych, przeważnie prywatnych (niekorzystających z przydziałów we właściwych resortach ministerialnych.)

W kwocie tej 75 tys. t jest przewidzianych na akcję interwencyjną w miesiącach zimowych.

Powyższe cyfry obrazują plan zbytu na r. 1947 ustalony z początkiem [illegible]

W międzyczasie zwiększono kontyngent akcji „Przemysł [illegible] *tys. t oraz kontyngent węgla wolnorynkowego o 80 tys. t.*

Jak wynika z podanych cyfr, [illegible] dział węgla interesy świata [illegible] są uwzględniane w pierwszym [illegible]

Co do przydziałów na IV kwartał [illegible] na poszczególne miasta stwierdzamy, mówi nasz rozmówca że [illegible]ne zależne od wysokości kontyngentów które będą w najbliższych [illegible]mach zatwierdzone przez Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów.

Rozdział węgla kartkowego należy wyłącznie do kompetencji Ministerstwa Aprowizacji.

SPRZEDAŻ DROBNICOWA

A jak przedstawia się sprawa [illegible] *w węgiel ludności Zagłębia Węglowego, wobec braku przydziałów węgla kartkowego zapytujemy dalej?*

Ministerstwo Aprowizacji" — mówi dyr. Grochowski — przydziela węgiel kartkowy na Zagłębie Węglowe w bardzo ograniczonej ilości z uwagi na sąsiedztwo kopalń, które podają pewne kontyngenty do sprzedaży drobnicowej na potrzeby miejscowej ludności.

Ceny w sprzedaży drobnicowej równają się cenom zasadniczym, tj. [illegible] za tonę węgla grubego. Każdy mieszkaniec Zagłębia Węglowego [illegible] własną furmanką odebrać na kopalni węgiel. Obserwuje [illegible] jednak napływ furmanek i samochodów z okolic spoza Zagłębia Węglowego, które w dużym stopniu utrudniają swobodny odbiór węgla przez ludność miejscową.

Kopalniom stale zwraca się uwagę na konieczność uwzględniania zapotrzebowania miejscowej ludności z pominięciem odbiorców z dalszych okolic, gdyż kontyngent węgla drobnicowego jest przede wszystkim przeznaczony na potrzeby ludności miejscowej.

OGRANICZONE MOŻLIWOŚCI CENTRALI ZBYTU

Co uczyniła Centrala Zbytu Produktów Przemysłu Węglowego w kierunku usunięcia obecnego braku [illegible] *wielu miastach i ustalenia* [illegible] *o handlu, nieraz sięgających 8.000 zł za tonę?*

Centrala ograniczona w swobodnej dystrybucji węgla przedstawia każdorazową sytuację miarodajnym czynnikom. *W ramach swych skromnych możliwości, ilością 30 tys. t miesięcznie węgla wolnorynkowego, Centrala interweniuje na rynku w* [illegible] *przeciwdziałania wzrostowi* [illegible].

Wysokie ceny, obserwowane ostatnio — wyjaśnia przy tym dyr. Grychowski — nie dotyczą węgla rozprowadzanego przez uprawnione punkt rozdzielcze, pozostające pod ścisłą kontrolę CZPW, lecz pobierane są za węgiel z tzw. dzikiego handlu. Pochodzi on z odsprzedaży deputatów węglowych przez pracowników i bardzo często z kradzieży w czasie transportu kolejowego.

SYSTEM ROZPROWADZANIA WĘGLA

Ob. Dyrektorze, a jak wygląda system rozprowadzania węgla na zaopatrzenie ludności zapytujemy w dalszym ciągu rozmowy?

Zbyt węgla w kraju — wyjaśnia [illegible] - poddany jest ściślej [illegible]acji. Centrala dokonuje [illegible] wg. planu zbytu, zatwierdzonego na pewne czasokresy przez Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów, który ustala konkretne ilości węgla na potrzeby rynku krajowego oraz na eksport.

Zapotrzebowanie na paliwo dla ca[illegible]go kraju zbierają odnośne resorty ministerialne.

Na podstawie otrzymanych cyfr Centralny Urząd Planowania przygotowuje plan zbytu, który po zatwierdzeniu przez Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów otrzymuje Centrala Zbytu do wykonania.

Dla obsługi licznych rzesz konsumentów CZPPW posługuje się swymi Oddziałami, w kolejności dodatkowymi ogniwami pośrednictwa.

[illegible] *węgla w coraz* [illegible] *zajmują się spółdzielnie.*

W roku 1945 utworzono sieć składników, przy [illegible] *wiązywano do wartości* [illegible] *i zawodowych składników.*

Największą ilość składów w[illegible] rejony Oddziałów CZPPW w P[illegible]niu i w Katowicach, gdzie sieć składników była silnie rozbudowana [illegible] w okresie przedwojennym. Dążeniem CZPPW jest równomierne rozmieszczenie składów na terenie całe[illegible] kraju dla obsługi konsumentów [illegible]

OPRACOWYWANIE NOWEGO SYSTEMU FINANSOWEGO PRZEDSIĘBIORSTW

Swego czasu poruszając zagadnienie obserwowanego braku opału w wielu ośrodkach naszego kraju rzuciliśmy projekt przeznaczenia węgla z kopalń nierentownych na zaopatrzenie miast i wsi, naturalnie po specjalnych cenach.

Korzystając z rozmowy z dyr. Grychowskim zapytujemy jak do tego ustosunkowuje się przemysł węglowy?

Zdaniem naczelnego kierownika Centrali Zbytu projekt ten nie będzie brany pod uwagę wobec opracowywania nowego systemu finansowego przedsiębiorstw państwowych, podległych Ministerstwu Przemysłu i Handlu, który ma obowiązywać od dnia 1. 10. br. br. poczawszy (fakultatywnie), względnie od dnia 1. 1. 48 (obligatoryjnie).

W/g tego nowego systemu zakłady produkujące otrzymywać będą [illegible] Centrali Zbytu cenę fabryczną, pokrywającą koszty produkcyjne i marżę zarobkową.

W zakończeniu rozmowy poruszyliśmy ponadto sprawę wyników akcji oszczędnościowej w zużyciu węgla. Wypowiedź dyr. Grychowskiego w tej interesującej sprawie podamy w następnym artykule.

[illegible]

Będzie uczczony wysiłek robotnika

na Ziemiach Odzyskanych

SZCZECIN. Wśród licznych zadań, jakie przyświecają szczecińskiemu Zjazdowi Przemysłowemu Ziem Odzyskanych, poczesne miejsce zajmować będzie również moment uczczenia wysiłku robotnika polskiego, którego pracy zawdzięczamy tak szybką odbudowę naszego przemysłu, uruchomienie komunikacji, odbudowę mostów i urządzeń publicznych itp. Szczególnie będzie chodziło o podkreślenie wysiłku pracy tych jednostek, które w robotę wkładają więcej aniżeli inni.

To też w czasie zjazdu, w którym uczestniczyć będą masy pracownicze z całej Polski, liczni robotnicy zostaną odznaczeni za pracowitość i osiągnięte wyniki. 50 robotników zostanie szczególnie wyróżnionych, a trzech z nich będzie przemawiało w czasie zjazdu.

Celem Zjazdu będzie również wykazanie robotnikowi polskiemu, że władze uznają jego wysiłek i potra[illegible] wkład pracy robotnika wynagro[illegible]

Z naszego stanowiska

Dobre i złe wróżby

(i) Ratyfikacja przez Prezydium Rady Najwyższej ZSRR traktatów pokojowych z Włochami, Finlandią, Bułgarią, Rumunią i Węgrami oraz zapowiedź rychłej wymiany dokumentów ratyfikacyjnych między wielkimi mocarstwami jest poważnym krokiem na drodze porządkowania spraw europejskich i likwidowania skutków drugiej wojny światowej.

Wymienione traktaty były [illegible] w dniu 10. lutego br. po długotrwałych obradach przedstawicieli wszystkich państw sprzymierzonych w czasie konferencji paryskiej. Zgodnie z ustalonymi warunkami musiały być przyjęte przez przedstawicielstwa narodowe [illegible] zwyciężonych i cztery [illegible] mocarstwa. Uchwała Rady Najwyższej ZSRR stanowi niezbędne dopełnienie warunków, od których zależała moc wiążąca przed pięcioma miesiącami podpisanych traktatów. Po wymianie dokumentów ratyfikacyjnych, która według zapowiedzi ma nastąpić w najbliższym czasie w Moskwie i w Paryżu, zyskają one osta[illegible] moc obowiązującą.

[illegible]ie to miało doniosłe zna[illegible] zarówno ze względów politycznych, jak prawnych. Politycznie nastąpi niewątpliwie [illegible]tężenie w stosunkach międzynarodowych. Wejście w życie traktatów pokojowych z t. zw. satelitami Berlina stanowi postęp w zakresie upowszechnienia pokoju w Europie. Pod względem prawnym jest to równoznaczne z ostateczną likwidacją stanu wojny między Włochami, Bułgarią, Rumunią i Węgrami z jednej strony, a wszystkimi państwami sprzymierzonymi z drugiej. Przywrócony zostaje stan pokojowego współżycia i normalne stosunki dyplomatyczne. Państwa pokonane odzyskują pełną suwerenność a państwa zwycięskie wycofują z ich terytoriów swe armie okupacyjne. Termin wycofania tych wojsk przewidziany jest na 90 dni. Należy przypomnieć, że Włochy są okupowane przez Wielką Brytanię i Stany Zjednoczone, a pozostałe cztery mniejsze państwa przez Rosję Radziecką.

Z chwilą wejścia w życie traktatów pokojowych nic nie będzie stało na przeszkodzie, aby państwa pokonane starały się o przyjęcie do Organizacji Narodów Zjednoczonych. Współpraca międzynarodowa stanie się przez to pełniejsza, troska o zabezpieczenie pokoju jeszcze bardziej ugruntowana.

Stosownie do postanowień traktatowych w ciągu roku główne mocarstwa są obowiązane powziąć ostateczne decyzje co do dalszych losów byłych kolonii włoskich. Jeśli nie dopełnią tego obowiązku, sprawa będzie musiała przejść do rozstrzygnięcia przez Organizację Narodów Zjednoczonych.

Utrwalenie pokoju w Europie aczkolwiek postępuje stosunkowo dość wolno, nie mniej jed[illegible]k [illegible]wa się naprzód. Każdy nawet najdrobniejszy odcinek tego zagadnienia, pozytywnie rozwiązany, przyśpiesza ostateczne rozwiązania, usuwa istniejące trudności, wzmacnia budowę powszechnego pokoju w Europie i na całym świecie.

Zdajemy sobie jednak sprawę, że najcięższe zadanie jeszcze nie zostało rozwiązane. Jest [illegible] sprawa traktatu pokojowego z Niemcami, z którą również dość ściśle się wiąże problem pokoju [illegible]

Sprawa Niemiec jest kluczowym zagadnieniem Europy. Tu taj główne mocarstwa sprzymierzone nie doszły jeszcze do porozumienia w punktach nawet najbardziej istotnych. Próba wyrównania różnic między państwami anglosaskimi a Francją nie przyniosła pozytywnego rezultatu. Odbudowa gospodarcza Niemiec w ujęciu [illegible]merykańskim nie może podobać się Francuzom, gdyż [illegible] odsunięciem ich potrzeb na pl[illegible] dalszy.

Rosja Radziecka reprezentuje konsekwentnie pogląd, że nie można przystępować d[illegible] trwania planów gospodarczych w sprawie Niemiec bez rozwiązania kwestii zabezpieczenia Europy przed ewentualnością nowej agresji niemieckiej, oraz przed rozstrzygnięciem problemu należnych od Niemiec odszkodowań.

Decyzja Anglosasów dotycząca podniesienia niemieckiej produkcji przemysłowej spotkała się również ze zdecydowanym [illegible]em rządu polskiego, który protestuje przeciwko [illegible]sadzie, że Niemcy mają być prędzej odbudowane, aniżeli zniszczone przez nich kraje. Według zupełnie słusznej polskiej tezy takie rozwiązanie byłoby premią dla burzycieli pokoju światowego i pogwałceniem prawa pierwszeństwa Polski do pomocy, gdyż Polska była najpierw zaatakowana, najdłużej cierpiała pod okupacją niemiecką i najbardziej została zniszczona, nieugięcie przez cały czas [illegible]stawiając się napastnikowi.

Droga do pełnego pokoju najeżona jest więc poważnymi trudnościami. Traktat pokojowy z Niemcami nie został jeszcze opracowany nawet w zasadniczych rzutach. Jednostronne rozwiązania Anglosasów utrudniają znalezienia wspólnego języka.

W listopadzie zbiera się w Londynie konferencja 4 ministrów spraw zagranicznych wielkich mocarstw, którzy mają podjąć przerwane w Moskwie rozmowy na temat traktatu pokojowego z Niemcami. Czy znajdzie ona pozytywne rozwiązania, czy też przyniesie Europie nowe rozczarowania? Ostateczne uregulowanie sprawy z satelitami Berlina można by uważać za pomyślną wróżbę. Niestety jednak mamy i wróżby złe, przede wszystkim decyzje jednostronne, gwałcące umowę poczdamską, o rozbudowie niemieckiej produkcji przemysłowej.

Europa stoi na rozdrożu. Tęsknie wyczekując pokoju, które go ciągle jeszcze nie widać.

Nowi ludzie

w dyplomacji angielskiej

LONDYN. — Agencja Reutera powołując się na informacje z miarodajnych źródeł donosi, iż [illegible] najbliższym czasie nastąpi ogólna reorganizacja służby dyplomatycznej Wielkiej Brytanii.

Przewidywane zmiany są następujące: 1) Ambasador brytyjski [illegible] Pradze sir Philip Nichols ma być przeniesiony do Hagi na miej[illegible] ustępującego sir Neville Blanda; 2) ambasadorem w Pra[illegible] ma być mianowany Pierson Dixson, sekretarz prywatny mini[illegible] Bevina; 3) charge d'afaires brytyjski w Moskwie Frank Roberts ma zastąpić Dixona na sta[illegible]sku sekretarza prywatnego ministra spraw zagranicznych.

Dalsze ulepszenia na PKP

Nowy typ polskiej węglarki

Konferencja w katowickiej DOKP

(cel) Zważywszy coraz to większe zapotrzebowanie taboru kolejowego przez polski przemysł, a w szczególności przez przemysł śląsko-dąbrowskiego zagłębia, Ministerstwo Komunikacji opracowało nowy typ wagonu-węglarki, do której produkcji zamierza przystąpić pod koniec roku 1948.

Będzie to węglarka cała z żelaza, podobna do tych, jakimi dysponuje już przemysł węglowy. Czteroosiowa, o ładunku 40 ton, przystosowana do wyładowywania dolnego w ten sposób, że po otworzeniu od dołu bocznych klap, cała zawartość wagonu wysypie się sama obok toru.

Nowy model ma dwie cenne zalety. Po pierwsze, koszt jego budowy nie jest wyższy od wykonywanych dotychczas dwuosiowek, a po wtóre złożony z nich pociąg będzie ekonomiczniejszy (krótszy przy równoczesnej większej ładowności). Dochodzi jeszcze jeden ważny moment, skracający czas wyładunku do minimum. Wystarczy odchylić od dołu boczne klapy, a wagon w niespełna jednej minucie zostanie opróżniony z ładunku, bo — trzeba dodać — podłoga jest nie płaska, lecz przypomina swym wyglądem dach szczytowy.

Bodajże najważniejszą korzyścią — tym razem dla PKP — jest amortyzacja wagonu. Wiemy dokładnie ile szkód wyrządza czerpak, zabierający ładunek wprost z wagonu. Nie dość, że niszczy w nim podłogę, którą można w dość krótkim czasie wyremontować, **to wyrządza daleko większe szkody przez rozrywanie bocznych ścian o konstrukcji szkieletowej z szyn żelaznych czy kątników.** Naprawa ich wymaga bardzo wysokich kosztów i zabiera dużo czasu.

Jest jednak jedno „ale". Otóż przy dużych dostawach czy przeładunkach, wagony nowej konstrukcji wymagają stosownego urządzenia wyładunkowego w rodzaju albo podniesienia toru, albo też zbudowania pod i obok torów dużych zbiorników, do których ładunek byłby gromadzony i stąd dopiero zabierany czerpakami.

By te wszystkie zagadnienia dokładnie rozpatrzeć i przestudiować, zwołana została do Katowic konferencja pod przewodnictwem przedstawiciela departamentu mechanicznego Ministerstwa Komunikacji dyr. Młodeckiego. W sali konferencyjnej katowickiej D. O. K. P. zebrali się przedstawiciele przemysłu węglowego i hutnicze go, energetyki, Urzędu Morskiego, Wojska oraz miejscowego drobnego przemysłu. Dyr Młodecki zapoznał zebranych z nowym modelem węglarki, omawiając wszystkie jej zalety.

W dyskusji wypowiadano uwagi na temat wprowadzenia i zastosowania nowych wagonów. W konkluzji wszyscy delegaci jednomyślnie uznali, że wprowadzenie dużych wagonów czteroosiowych będzie bardzo pożądane.

Sprawa przystąpienia do budowy węglarek w zasadzie również nie znalazła przeciwników. Przemysł hutniczy i węglowy, jak również duże zakłady energetyki mogą wybudować bądź dostosować już istniejące własne urządzenia do tego sposobu wyładunku, trudniejsza natomiast jest sytuacja w portach, gdzie w obecnej chwili nie może być o tym mowy. Przedstawiciel Urzędu Morskiego nie dał żadnej wiążącej odpowiedzi.

Niewątpliwie przystosowanie portowych urządzeń przeładunkowych dla nowego typu węglarek jest bardzo korzystne, gdyż zwiększający się stale eksport węgla i import rud, którym wagon ten służyć będzie, wymaga jak najekonomiczniejszego wykorzystania czasu, co wiąże się ściśle ze sprawnym działaniem aparatu przeładunkowego.

Na zakończenie konferencji powołano stałą komisję pod przewodnictwem inż. Millera z wydziału transportowego Ministerstwa Komunikacji i z udziałem kilku przedstawicieli przemysłu. Pierwszym zadaniem tej komisji będzie zaznajomienie się z użytkowaniem takiej węglarki, z opróżnianiem jej ładunku w różnych warunkach i miejscach, kompletowaniem pociągu itp. „Królikiem doświadczalnym" będzie węglarka typu niemieckiego, podobna do polskiego modelu, których pewną ilością dysponuje przemysł węglowy.

Po tej próbie odbędzie się następna konferencja podczas której członkowie komisji zdadzą dokładną relację z przeprowadzonych doświadczeń.

TO i owo

ZAGADKA „ATENII".

DOKŁADNIE osiem lat temu cały świat został wstrząśnięty storpedowaniem na Atlantyku wielkiego parowca pasażerskiego „Atenii". Wielu pasażerów, wśród których znajdowali się liczni Amerykanie, znalazło śmierć w falach Oceanu.

Niektórzy upatrywali w storpedowaniu „Atenii" incydent, który, podobnie jak zatopienie „Luzitanii" w czasie wojny światowej, przyśpieszy interwencję Stanów Zjednoczonych w rozpoczynającej się wojnie europejskiej. Fakt wywołał ogromne oburzenie na Niemców, gdyż nie ulegało wątpliwości, iż zniszczenie „Atenii" było ich dziełem.

Równocześnie w Berlinie powstała konsternacja. Dokumenty, zawarte w zbiorze „Konferencje u Hitlera w sprawach morskich", wydanym właśnie przez admiralicję brytyjską, mówią o wściekłości Hitlera, który za wszelką cenę nie chciał dopuścić do sprowokowania USA już we wrześniu 1939 roku. Niemieckie łodzie podwodne otrzymały przed wypłynięciem na rejsy ścisły zakaz atakowania statków pasażerskich bez ostrzeżenia. W sztabie Hitlera nie przypuszczano, by jakaś łódź niemiecka odważyła się działać wbrew zakazom i na propozycję Goebbelsa postanowiono przypisać Churchillowi incydent w celach prowokacyjnych. W ten też ton uderzyła prasa i radio niemieckie.

Przy końcu września jedna z podwodnych łodzi niemieckich U 30 powróciła do swej bazy i jej dowódca por. Lemp, zapewne w oczekiwaniu nagrody, zameldował, że to jego wyczynem było storpedowanie „Atenii". Jednakże zamiast orderów na głowę Lempa posypały się gromy. Zatrzymano go, badano dłuższy czas i porucznik przyznał, że kazał wypuścić torpedę na pierwszy spotkany cel pod wpływem podniecenia, wywołanego wiadomością o wybuchu wojny. Lempowi pozornie wybaczono, ale gestapo czuwało nad tym, by niewygodny świadek jak najszybciej opuścił padół ziemski, a raczej morski. W roku 1941 przy nazwisku Lemp postawiono w aktach admiralicji niemieckiej krzyżyk z uwagą: „zginął w katastrofie U 110".

Inne dokumenty opisują dramatyczne zatopienie przez Priena pancernika Royal Oak w Scapa Flow. Mimo, że Scapa Flow była główną bazą „floty wielkich mórz", jej zabezpieczenie pozostawiało wiele do życzenia. Między brzema okrętami, blokującymi wejście do portu, były luki, a cały port tonął w potokach światła. Dzięki tej karygodnej wprost niedbałości Prienowi udało się wkraść do zatoki i zatopić Royal Oaka. Ta strata podziałała otrzeźwiająco na Anglików którzy od tej chwili przestali się bawić w wojnę na morzu i zabrali się poważnie do roboty.

NA PRZEKÓR ZŁYM MOCOM

odbudujemy Warszawę piękną i wielką

WARSZAWA. Prezydium Rady Narodowej m. st. Warszawy uchwaliło zwrócić się do Wojewódzkich Rad Narodowych na terenie całej Rzeczypospolitej z następującym apelem:

„Hitlerowski najeźdźca w barbarzyński sposób bezprzykładnie zniszczył drogie sercu każdego Polaka miasto Warszawę.

Na przekór temu, czego dokonała wraża ręka okupanta, musimy odbudować stolicę wspanialszą i piękniejszą niż była. Od dwu lat dźwigamy to drogie nam miasto z [illegible]zów, ale dzieło odbudowy musi być czynem całego narodu a nie tylko mieszkańców Warszawy.

Miesiąc wrzesień, jako miesiąc odbudowy Stolicy, winien odznaczać się szczególnie silną w tym kierunku akcją. W nawiązaniu do apelu Pierwszego Obywatela Państwa Prezydenta Bolesława Bieruta, [illegible] ska Rada Narodowa m. st. Warszawy wzywa wszystkie Wojewódzkie Rady Narodowe do zwielokrotnienia swych wysiłków i ofiarności na nawiązanie ścisłej łączności z Komitetami Odbudowy Warszawy, partiami politycznymi, związkami zawodowymi i organizacjami, przez organizację imprez, zabaw, zbiórek na odbudowę Warszawy oraz szereg innych zależnych od okoliczności sposobów. Wojewódzkie Rady Narodowe ułatwią szeroką mobilizację środków, a przez organizowanie na swym terenie wysiłków przyjdą z pomocą Warszawie.

Wierzymy w szybką, skuteczną pomoc i rychłe przywrócenie Warszawie jej piękna i wielkości.

CZŁONEK LIGI LOTNICZEJ WSPÓŁDZIAŁA W ODBUDOWIE I ROZWOJU POLSKICH SKRZYDEŁ.

PRZEGLĄD PRASY

Co działo się za kulisami masakry wojennej?

Dziwne, ale zrozumiałe zresztą fakty mają miejsce w Niemczech, które znalazły opiekunów w postaci Anglosasów.

Szczególnie troskliwą opieką otoczeni są wszelkiego rodzaju zwolennicy utrzymania kapitału monopolistycznego Niemiec. Nieco szczegółów zza kulis masakry wojennej podał niedawno zdymisjonowany kierownik Wydziału Denazyfikacji przy Amerykańskim Urzędzie Wojskowym w Niemczech — Martin. Te szczegóły podaje Ekspress Wieczorny:

„Już z końcem 1918 roku finansiści kilku krajów, a przede wszystkim Stanów Zjednoczonych, rozpoczęli robić duże inwestycje w Niemczech.

W roku 1926 I. G. Farben, jedna z pierwszych podpisała umowę z amerykańskim koncernem Duponta. Stosownie do tego układu podzielono cały rynek międzynarodowy prochu strzelniczego. W 1929 roku utworzona została filia I. G. Farben, która jednoczyła wszystkie przedsiębiorstwa tego koncernu w Ameryce.

Po objęciu władzy przez Hitlera wzajemne stosunki amerykańsko-niemieckie stały się jeszcze bardziej bliskie. Hitlerowski przemysł wojenny sprzyjał rozkwitowi 60-ciu amerykańskich firm na terenie Rzeszy, których produkcja osiągnęła maksimum ich możliwości.

Jak już ustaliła komisja badawcza Senatu amerykańskiego, „Standard Oil" i „I. G. Farben" zawarły porozumienie, mocą którego te dwa trusty zagwarantowały sobie monopol światowy na syntetyczną gazolinę, naftę i produkty chemiczne.

Standard Oil utrzymywał bliskie stosunki nawet po wypowiedzeniu wojny Niemcom przez Amerykę. Najbardziej charakterystyczną jest okoliczność, że Standard Oil oświadczył, iż po wojnie będzie również utrzymywał stosunki z Niemcami, niezależnie od tego jakie będą rezultaty wojny.

Cios dla elegantek

Liny okrętowe z . . . nylonu

LONDYN. Jedna z firm brytyjskich, produkująca liny nylonowe [illegible] prezentowała szkockim konstruktorom statków wiele gatunków lin wyrabianych z nylonu.

Cechą charakterystyczną tych lin jest ich wielka wytrzymałość, która jak twierdzą fabrykanci, jest dwa razy większa od wytrzymałości lin tej samej grubości zrobionych z wysokiego gatunku fibry manilskiej lub z wysokiego gatunku konopi włoskich lub innych.

W czasie wojny wyrób tych lin był zastrzeżony tajemnicą państwową [illegible] miał szerokie zastosowanie w przemyśle szybowcowym (liny do holowania szybowców) lecz teraz wyrób tych lin przeszedł do normalnej produkcji dla potrzeb handlu.

Liny te mogą mieć duże i różnorodne zastosowanie w budowie okrętów, jak np.: liny holownicze, [illegible]ry do cumowania albo jako liny do bumów. Mogą mieć również zastosowanie przy budowie yachtów [illegible] rybołówstwie.

PERSPEKTYWY

PRAWO I SIŁA

Życie społeczne, rozumiane jako wyższa forma zgodnego i solidarnego wysiłku i współpracy wszystkich obywateli, w celu osiągnięcia coraz lepszego postępu we wszystkich dziedzinach, nie może być pomyślana bez klimatu duchowego, jaki stwarza humanitaryzm.

Myśl społeczna oddawna oscyluje pomiędzy dwoma biegunami „Siła przed prawem" lub „Prawo przed siłą". Przyjęcie jednej lub drugiej zasady prowadzi do krańcowo różnych wyników. Niewątpliwie, na pierwszy rzut oka ktoś w obozie socjalistycznym będzie bronił zasady „siła przed prawem", lecz nie wystarczy przyjąć powyższą zasadę powierzchownie, należy ją czynnie i konsekwentnie przestrzegać w życiu. Dzieje ludzkości na przestrzeni niezliczonych wieków, niestety, były widownią realizacji — wbrew wszelkim zaprzeczeniom — zasady „siła przed prawem". Natomiast cały wysiłek ducha ludzkiego i wszystkich sił postępu stale zmierzał do urzeczywistnienia w stosunkach między jednostkami i stosunkach między narodami zasady „Prawo nad siłą".

Postęp i rozwój form demokratycznych w ustrojach współczesnych w wielu wypadkach potrafił urzeczywistnić zasadę panowania prawa nad siłą. W państwie praworządnym samowola jednostki, chociażby bardzo wpływowej i silnej na skutek swojej pozycji majątkowej lub urzędowej, nie może naruszyć zasadniczych praw swobód obywatelskich. Natomiast w stosunkach międzynarodowych nadal niepodzielnie de facto panuje siła nad prawem.

W tak niedawno przeżytym potwornym zjawisku prądów faszystowskich widzieliśmy, jak w naszych oczach nakładały się więzy niewoli moralnej na całe społeczeństwa. Zaczęło się od uznania zasady pierwszeństwa danego narodu nad innymi narodami i w konsekwencji tej zasady — społeczowanie gwałtu i wszelakiego bezprawia w stosunku do narodów ościennych. Lecz proces ujarzmienia wszelkiej wolności rozwijał się konsekwentnie i w łonie społeczeństwa Herrenvolku: Hitler i Mussolini nadali sobie nazwę „wodzów". Od wodzowstwa w zakresie zagadnień międzynarodowych przeszło się na wodzostwo w zakresie polityki wewnętrznej, uznając za słuszną wyłącznie tylko jedną doktrynę i jeden światopogląd. Nieograniczona władza spoczęła w rękach jednego człowieka i kliki rządzącej: władza polityczna, wojskowa, ustawodawcza, wreszcie władza moralna i religijna.

Gdy się przypomni „boskie" przywileje faraonów w starożytnym Egipcie, królów assyryjskich lub perskich, to zamierzchłe epoki w dziejach ludzkości, jak gdyby przybliżyły się do nas. Przestrzeń dziesiątek wieków, jak gdyby znikła. Wódz stał się bogiem istot, stojącą ponad wszelkimi nakazami prawa i moralności.

W tej niedawnej epoce, którą wszyscy widzieliśmy i odczuwaliśmy jako straszliwe, duszące brzemię, które legło na wszystkie narody i na każdą jednostkę z osobna — humanitaryzm stał się czymś zupełnie niemożliwym, znikł w ogóle ze stosunków ludzkich. Zapanował w stosunkach społecznych — bestializm.

Ze zjawiskiem „bestializmu" toczyła się walka ciężka i krwawa na polach bitew, toczyła się w świecie zjawisk duchowych w obronie praw demokracji i człowieka.

NOWINY LITERACKIE

TUR walczy z analfabetyzmem

Dawniej pałac magnacki przy ul. Garbarskiej 1, a obecnie główna siedziba Towarzystwa Uniwersytetów Robotniczych. Jeszcze jeden dowód zmian jakie zaszły w naszej rzeczywistości. Niegdyś zamieszkiwała go jedna rodzina magnacka, dziś jest siedzibą jednej, ale jakże wielkiej rodziny robotniczej. Można bowiem nazwać rodziną — ze względu na ten sam ideowy cel — i tych wszystkich, którzy zapalają znicz oświaty, wiedzy i kultury, jak i te najszersze masy pracujące, które dzięki niemu rozświetlają swe umysły.

PRZED WOJNĄ...

TUR powstał w grudniu 1922 r. powołany do życia przez Ignacego Daszyńskiego. Założeniem tej organizacji było rozszerzenie oświaty wśród najszerszych rzesz ludzi pracy, kształcenie ich świadomości społecznej i zaspakajanie głodu wiedzy. Od pierwszych chwil swego istnienia skupił w około siebie postępowe elementy oświatowe, oraz wybitnych przedstawicieli nauki i sztuki.

W okresie przedwojennym TUR napotykał na olbrzymie trudności. Nie otrzymywał należnych subwencji — był bowiem szerzycielem idei socjalistycznej i opiekunem ruchu robotniczego. Nie mógł również organizować na szeroką skalę szkół, uniwersytetów robotniczych i dokształcania dorosłych, gdyż istniał nadmiar inteligencji, która nie mogła znaleźć pracy wobec wzrastającego bezrobocia.

AKCJA SZKOLENIOWA

Sytuacja zmieniła się z gruntu obecnie po drugiej wojnie światowej. Polska wyszła z niej z olbrzymiemi stratami materialnymi i [illegible]ralnymi. W okresie wojny tysiące młodzieży musiało przerwać naukę i zająć się pracą zawodową. Teraz jednak wielu ludzi dorosłych pracujących a nie posiadających odpowiedniego wykształcenia, oraz młodzież robotnicza i wiejska chce zdobyć to wykształcenie w szkołach [illegible] ogólno kształcących lub zawodowych. Tym wszystkim przychodzi więc z pomocą TUR.

Działalność szkoleniowa TUR-u następuje w dwóch kierunkach. Z jednej strony w organizowaniu, celem systematycznego kształcenia dorosłych pracujących — [illegible] wszystkich stopni, a mianowicie: od powszechnych gimnazjów i liceów ogólnokształcących i zawodowych, Uniwersytetów Powszechnych, Niedzielnych i Przedmiotowych — do wyższych jak Wyższa Szkoła Nauk Społecznych. Z drugiej strony w tworzeniu specyficznych uczelni nowego typu: jak WSNS oraz Uniwersytety Powszechne i w tym roku powst. Politechniki robotnicze. Obok tego, znaczenie działalności TUR-u polega na ułatwieniu szerokim masom pracującym jak najaktywniejszego i twórczego współdziałania w procesie rozwoju kultury narodowej, roztaczaniu opieki kulturalno - oświatowej nad całym wychodźctwem polskim i ludnością autochtońską Ziem Zachodnich, oraz na przygotowaniu kadr pracowników terenowych na odcinku oświaty masowej.

W tym celu TUR obok prowadzenia rozmaitych form szkolnictwa dla dorosłych organizuje Domy Kultury, teatry, kina, prowadzi kursy zawodowe i ogólnokształcące, biblioteki i czytelnie, urządza imprezy teatralne i kinowe, koncerty i wycieczki, zakłada i kieruje świetlicami, udziela rad wskazówek [illegible] zespołom samokształceniowym, wydaje i kolportuje prace popularno — naukowe i [illegible] podręczniki i czasopisma.

TUR W KRAKOWIE

W Krakowie istnieją następujące instytucje prowadzone przez TUR: gimnazjum i liceum ogólnokształcące dla dorosłych, liceum zawodowe (elektrotechniczne i mechaniczne), korespondencyjny. Instytut wiedzy i przedsiębiorstwie (kursy kreślarskie administracyjne, budowlane), kursy techniczne (radiotechniczne i kreślarskie), Uniwersytet Powszechny oraz Wyższa Szkoła Nauk Społecznych. W stadium organizacji (będzie otwarte w tym roku szkolnym) znajduje się dwuletnie liceum pedagogiczne, oraz Szkoła Pracy Społecznej. Również ma zostać utworzone gimnazjum liceum budowlane.

We wszystkich uczelniach TUR-u nauka jest bezpłatna. Jedynie na kursach korespondencyjnych opłata miesięczna wynosi od 100 — 300 [illegible]. Nowy rok szkolny zaczyna się 15 września.

ORGANIZACJA BIBLIOTEK

Krakowski wojewódzki oddział TUR-u planuje zorganizowanie w Domu Kultury biblioteki obejmującej około 30.000 tomów, skomasowanej z bibliotek [illegible] Zarządu Miejskiego i TUR. Centrala wojewódzka bibliotek ruchomych wysyła w teren już 66 komplet. Obecnie dostępna jest dla użytku wszystkich bezpłatnie czytelnia czasopism krajowych i zagranicznych w budynku TUR przy ul. Garbarskiej 1. W tym roku projektuje się również obliczoną na bardzo szeroką skalę akcję odczytową oraz świetlicowo - artystyczną w klubie TUR, w świetlicach dzielnicowych i zakładów pracy.

Towarzystwo Uniwersytetów Robotniczych dzięki swej działalności ułatwia i umożliwia rozwój kulturalno oświatowy szerokich mas, przyspiesza awans społeczny ludzi pracy i w ten sposób wnosi poważny wkład w budowę przyszłości Polski jako państwa nieznającego ciemności analfabetyzmu.

Adam Bełycki

Inspekcja placówek „Społem"

w Rzeszowskim

(S) Prezes „Społem", Związku Gospodarczego Spółdzielni R.P. tow. Żerkowski, przeprowadził w województwie rzeszowskim inspekcję placówek „Społem". Podczas pobytu tow. Żerkowskiego odbyła się również konferencja działaczy spółdzielczych województwa rzeszowskiego z udziałem wojewody tow. Mirka, przedstawicieli Związku Samopomocy Chłopskiej i partyj politycznych oraz b. posła Józefa Augustyna.

Po obszernym referacie tow. prezesa Żerkowskiego, naświetlającym dorobek spółdzielczości, rolę i udział w życiu gospodarczym kraju oraz najważniejsze aktualne problemy wywiązała się ożywiona dyskusja.

W toku dyskusji podniesiono zasługi ruchu spółdzielczego i poruszono również zagadnienia zmian strukturalnych jakie stoją przed spółdzielczością, zwłaszcza na [illegible] odcinku wiejskim — oraz sprawę stosunku spółdzielczości do handlu państwowego i prywatnego. Rozwój handlu państwowego winien odbywać się przez ograniczenie wpływów sektora prywatnego, a nie kosztem spółdzielczości.

Zebrani wypowiedzieli się za współpracą z funduszem Aprowizacyjnym, podkreślając jednogłośnie spójnię przez łączność organizacyjną i gospodarczą ze Związkiem Społem.

RADIO

Najciekawsze audycje w dniu 7 września:

[illegible] — Dziennik poranny; 10.00 — Audycja z okazji Dnia Święta Lotnictwa; 12.05 — Poranek symfoniczny; 13.40 — W trzecią rocznicę Reformy Rolnej; 14.00 — Odpowiedzi na listy; 14.30 — Zagadki radiowe; 14.40 — Teatr wyobraźni „Szekspirowska gospoda"; 15.20 — „Koszałek — Opałek spotyka jesień" audycja dla dzieci; 16.00 — Słuchowisko „Orlim szlakiem"; 16.50 — Audycja poetycka; 17.00 — Podwieczorek przy mikrofonie; 18.25 — Audycja rozrywkowa; 18.50 — Audycja literacka; 19.55 — Koncert Polskiej Kapeli Ludowej; 20.30 — Na muzycznej fali; 21.00 — Dziennik wieczorny; 22.05 — Wiadomości sportowe; 22.15 — Muzyka taneczna; 23.00 — Ostatnie wiadomości; 23.55 — Z ostatniej chwili; 24.00 — Hymn i koniec audycji.

Druk: Drukarnia „Wiedza" Nr 5 w Chorzowie R 21202

Uwaga — ZNMS-owcy!

Komisja kadr przy krakowskim środowisku ZNMS wzywa niżej wymienionych Towarzyszy do stawienia się w sekretariacie środowiska we wtorek, dnia [illegible] b.m. o godz. 15.30, celem złożenia egzaminu kwalifikacyjnego na członka zwyczajnego ZNMS.

Przed egzaminem przedłożyć należy życiorys oraz kwit opłaconej prenumeraty „Naprzodu".

1) Borowski Wenanty, 2) Bik Marta, 3) Chmielnik Tytus, 4) Fafara Kazimierz, 5) Glazek Jan, 6) Gawłowski Józef, 7) Hajduk Jerzy, 8) Horecza Bronisława, 9) Kowalczyk Czesław, 10) Kabziński Stanisław, 11) Krężel Jerzy, 12) Makary Stefan, 13) Olewicz Zbigniew, 14) Szczepański Henryk, 15) Skuza Zdzisław, 16) Skórnóg Stanisław, 17) Rojek Wiktor (Witold), 18) Wysocka Jadwiga, 19) Weber Zofia, 20) Zwoźniak Kazimierz.

Równocześnie Komisja Kadr wzywa wszystkich Towarzyszy, pragnących zaktywizować się w Związku o zgłaszanie się w sekretariacie w godzinach między 10—[illegible]

Odznaki jubileuszowe

dla pracowników spółdzielczych

(S) Zgodnie z tradycją w „Dniu Spółdzielczości" nastąpi dekoracja pamiątkowymi odznakami jubileuszowymi wszystkich pracowników spółdzielni, którzy w bieżącym roku ukończyli 30 lat pracy w spółdzielczości.

W związku z tym poszczególne centrale bądź lokalne komitety Obchodu Dnia Spółdzielczości urządziły biuro, przyjmujące zgłoszenia [illegible] szczegółowym przebiegu pracy [illegible] ruchu spółdzielczym danego pracownika. Biuro mieszczące się w Społem, ul. Tomasza 43 zamyka pracę w dniu 10 października.

Nowy tygodnik

społeczno literacki

w Krakowie

(IM) Z inicjatywy i przy pomocy najwybitniejszych publicystów z szeregów PPS i PPR, oraz przy poparciu Zarządu głównego TUR w Warszawie, powstanie w Krakowie nowy tygodnik społeczno - literacki, którego zadaniem będzie zapełnienie luki powstałej po przeniesieniu „Odrodzenia" do stolicy.

Komunikaty

[illegible] Koła Krakowskiego Polskiego Związku b. Więźniów Politycznych w Krakowie, podaje do wiadomości, że w myśl rozporządzenia Zarządu Głównego PZBWP termin prekluzyjny do składania przez kandydatów wniosków weryfikacyjnych upływa z dniem 30 września 1947. Po tym terminie przyjmować się będzie wnioski jedynie od kolegów, którzy po dniu 30 września do kraju wrócili.

Krakowski [illegible] Hodowców Kanarków w Krakowie, zawiadamia, że miesięczne Zebranie Członków odbędzie się w niedzielę dnia [illegible] września br. o godz. 10-tej przy ul. Pietja 3 (Barak).

UWAGA [illegible]

Towarzyszki, które mają maszynę do szycia i chcą zarobić w domu proszone są o zgłaszanie się w Samodzielnym Referacie Kobiet WK PPS, Rynek Główny 30 pokój nr 53 codziennie od godz. 10—15-ej.

Kronika KRAKOWSKA

WALNY ZJAZD PZN.

(Łak) W niedzielę dnia 7 września o godz. 9.30 w sali posiedzeń Miejskiej Rady m. Krakowa odbędzie się pierwszy powojenny Walny Zjazd Polskiego Związku Narciarskiego. Na zjeździe poza sprawami organizacyjnymi, będzie omawiany szczegółowy udział polskiej ekipy olimpijskiej na Olimpiadzie w Saint [illegible].

[illegible]

(IM) Wojewódzki Wydział Kultury i Sztuki zarządził rejestrację urzędową istniejących na terenie województwa krakowskiego teatrów amatorskich. Ankieta zawiera cały szereg pytań dotyczących charakteru teatru i jego wyposażenia [illegible] ma na celu spo[illegible] rządzenie ewidencji czynnych teatrów amatorskich, celem roztoczenia nad nimi jednolitej opieki i udzielenia pomocy.

Równocześnie Wydział Kultury i Sztuki podejmuje akcję zmierzającą do usunięcia trudności repertuarowych przez wydanie całego szeregu wydawnictw przeznaczonych dla teatrów amatorskich.

„ROCZNIK BRATNIACKI" [illegible]

[illegible] technicznych przy Akademii Górniczej ukazał się „Rocznik Bratniacki", wydawnictwo mające na celu szczegółowe poinformowanie nowowstępujących studentów o całokształcie zagadnień związanych z tą uczelnią, w szczególności z warunkami przyjęcia, programem nauki, działalnością Bratniej Pomocy itp.

LIKWIDACJA KOMITETU KOŚCIUSZKOWSKIEGO.

(IM) W związku z zakończeniem Roku Kościuszkowskiego, z końcem bieżącego miesiąca odbędzie się zebranie likwidacyjne Komitetu po blisko dwuletniej działalności w Towarzystwo im. Tadeusza Kościuszki.

W MUSZYNIE POWSTANIE [illegible]

(IM) W związku z rejestracją zabytków połemkowskich, Wydział Kultury i Sztuki przy Województwie deleguje specjalnego wysłannika, który zajmie się zgromadzeniem zabytków i utworzeniem muzeum. Muzeum to powstanie w Muszynie. Na cel ten Wydział Kultury i Sztuki uzyskał dotację w wysokości 80 tys. zł.

Zmiany w wydawaniu kart

wymiennych i zaopatrzenia

Wydział Aprowizacji zawiadamia ogół zainteresowanych mieszkańców miasta Krakowa o następujących zmianach zaszłych pod względem kompetencji terenowych w wydawnictwie kart wymiennych i zaopatrzenia: 1) Dla dzielnicy Ludwinów sprawy wydawnictwa kart wymiennych i zaopatrzenia będzie załatwiał Miejski Urząd Obw. VI; 2) Dla dzielnic Zakrzówek, Dębniki, Pychowice, Bodzów i Kostrze — sprawy te będzie załatwiała Ekspozytura Obwodu VI/2; 3) Sprawy wydawania kart wymiennych i zaopatrzenia z Ekspozytur III/1, V/1 i VI/1 przechodzą do Obwodu III (ul. Piłsudskiego 29), V (ul. Rakowicka 1), VI (Rynek Podgórski 1).

Powyższe zmiany dotyczą wydawania kart już na m-c październik. Natomiast karty dla zakładów pracy będą jeszcze na miesiąc październik wydawane jak dotychczas przez Ekspozytury Obwodu. Na m-c listopad br. Miejski Wydział Aprowizacji (ul. 1 Maja 6) będzie wydawał karty wyłącznie dla wszystkich zakładów pracy.

Co, gdzie i kiedy?

W TEATRACH:

TEATR MIEJSKI IM. SŁOWACKIEGO — godz. 19-ta — „Romans" Sheldona

TEATR POWSZECHNY TUR (dawn. „Scala") — godz. 19.30 — „Rodzina Rakulskich" — Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej [illegible].

MIEJSKI TEATR — duża sala — godz. 19-ta — „Otello" Szekspira. Mała sala — godz. 19.15 — „Mąż i żona" — komedia A. Fredry

TEATR LALEK I AKTORA „GROTESKA" (Jana 6) — godz. [illegible] — „Kot w butach" — wesoła bajka T. Kwiatkowskiego.

W KINACH:

Kina od dnia 5 września

Uciecha: Złote wrota. Świt — Apollo: Rewelacyjny dokument zbrodni niemieckich: Sąd Narodów. Nadprogram Tadżikistan. Wand: Słońce zasłonę. Sztuka: 5-ciu zuchów. Warszawa: Szczęśliwa 13. Gdańsk: Dusze nieujarzmione. Wolność: Gła[illegible] słowicza.

Kino — Świt, ul. Straszewskiego 18 tel. 542-01 — Nowy wspaniały film lotniczy, produkcji „Warner Bross" (USA): Między Jastrzębi. Początek: 16, 18, 20

Początki seansów w Kinach: Świt i Sztuka [illegible] i 19.30. Uciecha 15.30, 17.45 i 20. Parada, Warszawa, Gdańsk i Wolność: 16, 18 i 20.

Dźwiękowe Kino Oświatowe Instytutu Filmowego, ul. Garncarska 1 wyświetla od dnia 6-7 września br. 1. „Tak w każdym partie", 2. „Promienie Roentgena"; 3. „Szczupaki". Początek seansów o godz. 16, 17.30 i 19. W niedzielę i [illegible] poranki o godz. 11.30.

Kinoteatr Tow. Przyjaźni Polsko Radzieckiej, ul. Batorego 6 — „Zygmunt Kłosowski". Początek godz. 20. Wstęp 20 zł.

DYŻURY NOCNE I [illegible] W APTEKACH KRAKOWSKICH

Rynek Główny 28, Borek Fałęcki — Główna 344, Kościuszki 18, Kazimierza Wielkiego 78, Karmelicka 28, Rakowicka 12, Długosza 66, Szczepańska 1, Krakowska 16, Gertrudy 1, Rynek Podgórski 13.

DYŻUR LEKARZA POŁOŻNIKA

Ubezpieczalni Społ. dnia 8 września dr Helbich Adam — Kopernika 28 — tel. 346-30.

Zjednoczenie Przemysłu Materiałów Ogniotrwałych
Gliwice, ul. Dubois 16
ma na sprzedaż:
MAGNEZYT KAUSTYCZNY PRAŻONY MIELONY
do izolacji (PAP) (5629)
do ksylolitów
do wyrob. soli gorzkiej
do wyrob. kamieni młyńskich i t. p.

HUTA LAURA w Siemianowicach Śl.

ogłasza

PRZETARG NIEOGRANICZONY

na roboty rozładunkowe ca 65.000 ton rudy żelaznej.

Wszelkie informacje, ogólne warunki oraz ślepe kosztorysy otrzymać można w Dziale Zbytu pokój nr 15.

Oferty należy składać przepisowo w zapieczętowanych kopertach w Dziale Technicznym Zaopatrzenia pokój nr 7 do dnia 16 września 1947 r. do godz. 10-tej rano.

Komisyjne otwarcie nastąpi tego samego dnia o godz. 10,30 rano. Wadium wymagane w wysokości 1% sumy oferowanej.

Dyrekcja Huty zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, zwiększenia lub zmniejszenia robót, podziału robót między dowolną ilość przedsiębiorców, oraz ewent. unieważnienie przetargu bez podania przyczyn i bez uznania jakichkolwiek odszkodowań.

HUTA »BOBREK«

w Bobrku Bytomskim

poszukuje od zaraz:

1 technika - hutnika
1 buchaltera
2 techników budowlanych
3 konstruktorów
30 murarzy
4 murarzy ogniotrwałych
10 tokarzy
25 ślusarzy konstr.
25 ślusarzy maszynowych
10 kowali

Zgłoszenia przyjmuje Wydział Personalny Huty „Bobrek" w Bobrku Bytomskim
(19478)

Starostwo Powiatowe w Kluczborku
OGŁASZA
PRZETARG NIEOGRANICZONY

na odbudowę [illegible] architekt powiatowy [illegible] starostwa, pokój [illegible] [illegible] dowolnego wyboru oferenta i [illegible] lub całkowitej dostawy materiałów własnych, zmniejszenia ilości robót, oraz unieważnienia przetargu bez podania powodów. Wadium w wysokości 1% kwoty oferowanej (19482) obowiązuje.

Starosta Powiatowy

BIURO PROJEKTOWANIA URZĄDZEŃ PRZEMYSŁU HUTNICZEGO
Przedsiębiorstwo Państwowe
z siedzibą w Zabrzu, ul. Nowobytomska 1,
ogłasza

przetarg nieograniczony

na wykonanie i dostawę okien żelaznych pionowych i świetlików dachowych wraz z oszkleniem, systemu bezkitowego, dla Hali Warsztatów Obróbki Mechanicznej w Hucie Bankowej w Dąbrowie Górniczej i dla Hali Hutniczego Instytutu Badawczego w Gliwicach.

Wykonanie okien żel. pion. i świetlików dachowych wraz z oszkleniem obejmuje dostarczenie wszelkich materiałów z wyjątkiem szkła, oraz całkowitą robociznę, przy użyciu narzędzi i sprzętu przedsiębiorcy, wraz z dostawą, zamontowaniem i dopasowaniem okien na miejscu budowy łącznie z pominiowaniem.

Dokumentację ofertową oraz bliższe informacje otrzymać można w naszym Biurze — Wydział Organizacji Budowy Zabrze, ul. Nowobytomska 1, I piętro pokój Nr 21.

Termin dostawy przewidziany jest na dzień 15 listopada 1947 r.

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem „Oferta na wykonanie i dostawę okien żelaznych i świetlików dachowych" należy składać pod wyżej podanym adresem.

Przy składaniu oferty należy złożyć wadium w wysokości 2% od sumy oferowanej oraz wykazać się dowodem rejestracji firmy.

Komisyjne otwarcie ofert odbędzie się dnia 12 września 1947 r. o godz. 11-tej. Oferty złożone po tym terminie nie będą rozpatrywane.

Biuro Projektowania Urządzeń Przemysłu Hutniczego zastrzega sobie prawo wyboru oferenta bez względu na wysokość sumy oferowanej, podziału robót na kilku oferentów, wyłączenie częściowe lub całkowite materiałów, lub też unieważnienie przetargu bez podania przyczyn.

Oferent z tego tytułu nie może rościć jakichkolwiek pretensji. (PAP 5627)

Reklama dźwignią handlu!

Bytomskie Zakłady Budowy Maszyn,
Bytom-Karb, Miechowicka 4

zakupią:

2 kotły pionowe płomieniówkowe

o powierzchni ogrzewalnej od 30—40 m² i ciśnieniu maksym. do 6 atm. (19483)

Przedłużenie wpisów
na Akademii Górniczej

Wpisy dla nowowstępujących na Wydziały Akademii Górniczej: Górniczy, Hutniczy, Elektromechaniczny, Geologiczno-mierniczy zostały na podstawie zezwolenia Ministerstwa Oświaty przedłużone do ostatecznego nieprzekraczalnego terminu 15 września 1947 r.
(kr-789) Rektor Akademii Górniczej
(-) Prof. dr. W. Goetel

UNIEWAŻNIENIA

UNIEWAŻNIAM skradzioną pieczątkę okrągłą OM TUR przy Hucie „Kościuszko" (1666)

NIEWAŻNIAM skradzione dokumenty osobiste wydane do dnia 2.8.47 r. na nazwisko Winiarski Wincenty, Chorzów I ul. Dąbrowskiego 2. (1665)

UNIEWAŻNIAM zgubiony dowód osobisty Nr 12/47 wystawiony w dniu 7 sierpnia 1947 r. przez Gminę Ciasna pow. Lubliniec na nazwisko Józef Pieczonka. (19480)

UNIEWAŻNIAM skradzione dokumenty osobiste na nazwisko Czerniak Michał Bytom, Jana Smolenia 29. (6154)

UNIEWAŻNIAM skradzione dokumenty osobiste na nazwisko Banaszczak Władysława, Gliwice Okrzei 21 (7255)

RÓŻNE

WSZELKIE ROBOTY szklarskie wykonuje szybko fachowo Szklarnia **Czapnik**, Katowice, Mickiewicza 30, tel. 325-20. (3810)

WSZELKIE oszklenia na sezon zimowy oraz oprawę obrazów wykonuje Szczepan Bogdol Mistrz szklarski Katowice, Słowackiego 31, tel. 341-82. (3590)

„WŁADA" pracownia sukien Katowice Kościuszki 3, tel. 333-81 przyjmuje garderobę i bieliznę do chemicznego prania i farbowania zastępstwo; Chemicznej Pralni i Farbiarni **Józef** Rotter — Bielsko. (3815)

PRACOWNIA GORSETÓW Zyty Popielewiczowej wykonuje pasy, całości biustonosze oraz wszelkie reperacje Katowice, Mikołowska 13 tel. 352-58. (3924)

[illegible]

KILKU DOBRZE PREZENTUJĄCYCH SIĘ PANÓW.

Reflektanci proszeni są zgłaszać się osobiście do Adm. Gazety Robotniczej Dział Ogłoszeń. (3526)

VIOLONCELLO do sprzedania Chropaczów, ul. Bohaterów 2 m. 4. (19479)

ZAMIANA

ZAMIENIĘ MIESZKANIE 4 pokojowe komfort, Katowice ul. Wojciechowskiego 32 na mniejsze 2 lub 3 pokoje w pobliżu ul. **Słowackiego.** Zgłoszenia Katowice, Słowackiego 27 Bar Gdański. (19151)

KURSY KIEROWCÓW SAMOCHODOWYCH
Mieczysław Studencki
KATOWICE
ul. Stawowa 5, telefon 34870 i 34872
wyszkoliły tysiące kierowców w cza- [illegible]

SILNE, ORĘŻNE RAMIĘ POLSKI
TO POTĘŻNA ARMIA SKRZYDLATA

JUTRO wszyscy spieszą na pokaz lotniczy

Obwieszczenie o licytacji ruchomości

Komornik Sądu Okręgowego w Krakowie rewiru II podaje do publicznej wiadomości, że dnia 10 września 1947 r. o godz. 12 w Krakowie - Bronowice Małe, ul. Łąkowa L. 27, odbędzie się licytacja ruchomości należących do Jana i Marii Gołębiowskich składających się z kompletnej jadalni, patefonu elektrycznego i innych ruchomości.

[illegible] miejscu gdzie można je oglądać. **Komornik Sytula** (g-785

Honor Polaka

legitymacja P. C. K.

Okręgowa Spółdzielnia Powszechna w Zawierciu
poszukuje:

buchaltera - bilansisty

z dłuższą praktyką spółdzielczą.
Podania z odpisami świadectw i referencji należy składać w biurze Spółdzielni, Zawiercie 3-go Maja 11. (19481)

Dobre ogłoszenie

to gwarancja powodzenia

TWOJEJ FIRMY

Ogłaszaj się

w naszym piśmie